

**Мовний та етнічний склад
населення. Найпоширеніші мовні
сім'ї і групи.**

Релігія як явище культури.

Світові релігії.

Презентацію створено за допомогою
комп'ютерної програми ВГ «Основа»
«Електронний конструктор уроку»

- Поясніть, що таке міграції та на які сфери життя суспільства вони впливають.

- Наведіть приклади впливу міграцій на походження народів.

- Пригадайте, що означають поняття «етнос», «нація».

Чи потрібні соціально-економічній географії знання про етнічний та релігійний склад населення?

Обґрунтуйте свої думки конкретними прикладами

Етнічний склад населення

Етнос — стійка спільнота людей, що

історично склалася на певній території. У

ній люди мають власну мову, культуру,

усвідомлюють свою єдність і відмінності

від інших етносів. У ході розвитку етносу

формується характерні ознаки

матеріальної та духовної культури,

самосвідомість.

Основними формами етносу

плем'я народність нація

Плем'я — це група людей, що має свою територію, примітивну економічну єдність, звичаї та складається з кількох родів. Поступове змішування племен призвело спочатку до виникнення союзів, а потім і народностей.

Народність — це спільнота людей

яка історично склалася на основі

об'єднання племен і має спільні

територіальні, мовні та економічні ознаки.

Коли спільні ознаки мови, культури,

єдності території набувають стійкого

характеру, народність перетворюється

на націю.

Нація (від лат. nation — народ) — це населення певної території, яке має спільні звичаї, походження, історію розвитку, мову.

У світі існує від 3 до 5 тис. малих і великих народів.

321 народ налічує у своєму складі по осіб.

7 народів — більше ніж 100

китайці (ханьці) — 1190 млн

хіндустанці — 265

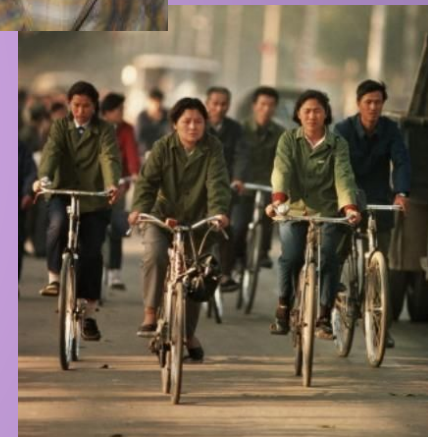
бенгальці — 225,

американці — 221

бразильці — 201

росіяни — 150

японці — 123

Класифікація країн за національним складом населення однонаціональні, двонаціональні, багатонаціональні

Однонаціональними вважають країни, в яких понад 90 % населення складають представники однієї нації (Данія, Швеція, Португалія, Італія, Ірландія, Греція, Південна Корея, Японія, Ємен, Бангладеш, Саудівська Аравія та ін.).

Класичним прикладом двонаціональної країни є Бельгія, де проживають фламандці і валлонів. Більшість країн світу є багатонаціональними.

Найбільш строкатий етнічний склад в азіатських країнах — Індії та Індонезії, в них проживає понад 100

Мови народів світу

У сучасному світі нараховується близько 5 тис. різних мов. 3/4 всіх мов не мають писемності.

«Світовим рекордсменом» за чисельністю мов є острів Нова Гвінея, де нараховується понад 1 тис. мов.

За ступенем спорідненості мови об'єднують у мовні сім'ї.

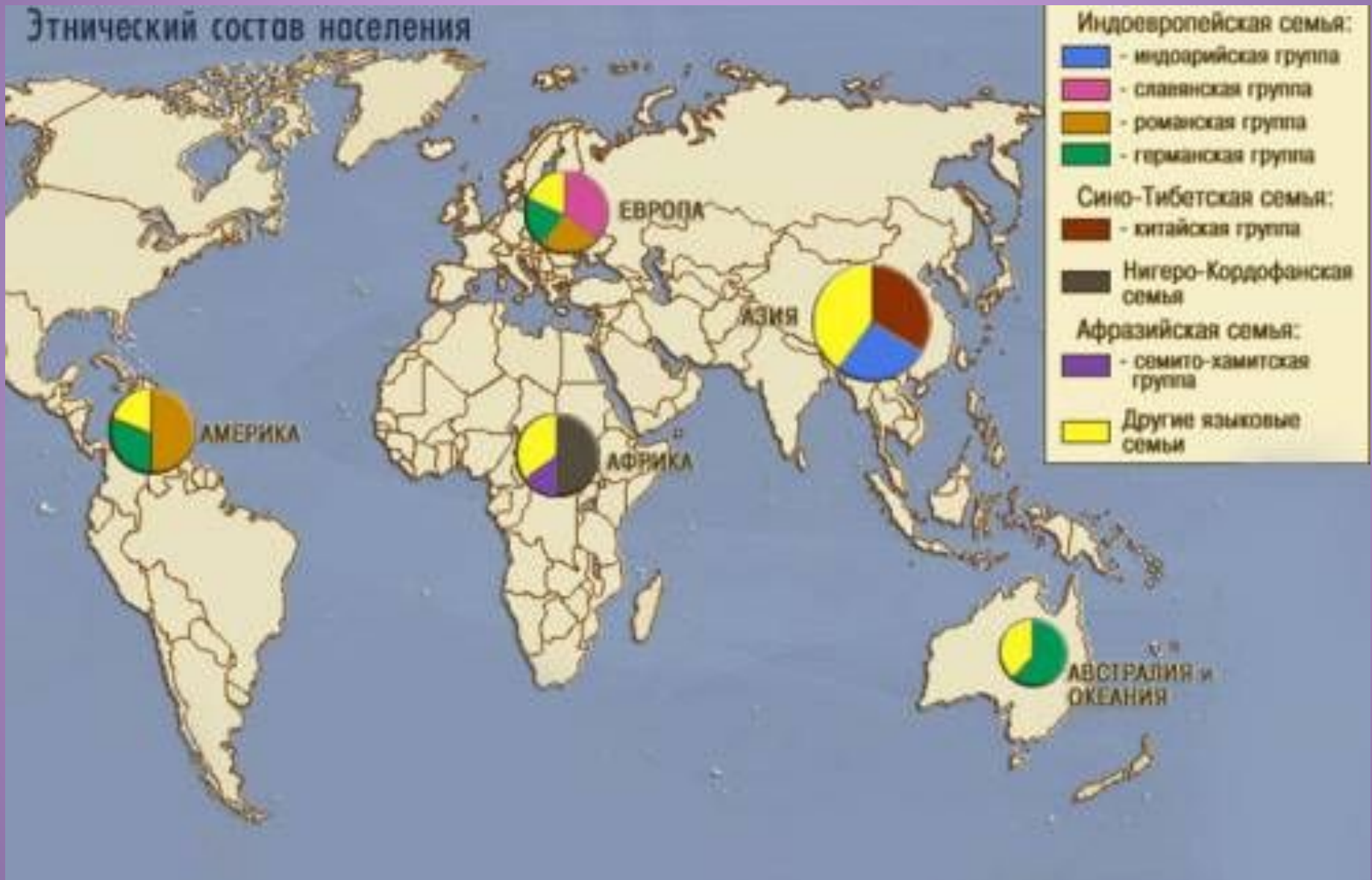
Завдання 1.

Проаналізуйте карту народів світу в атласі.

Визначте, які мовні сім'ї є найбільш розповсюдженими, де вони поширені, які мовні групи поєднують.

Етнічний склад населення

Найбільша з них — **індоєвропейська**, нею розмовляють понад 150 народів (45 % населення світу, в Європі — 94,5 %). **Китайсько-тибетська** мовна сім'я — друга за чисельністю (22,6 % населення світу).

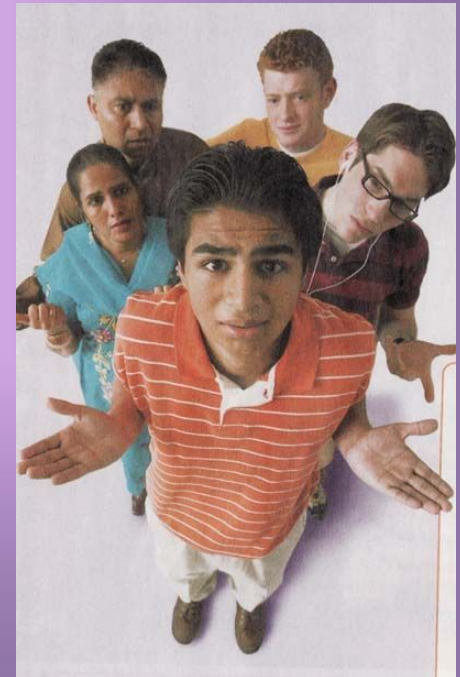
До найбільш поширених мов світу належать:

китайська (кількість осіб, що розмовляє цією мовою, на початку XXI ст. становила 1,3 млрд осіб), **англійська** (450 млн осіб), **хінді і урду** (350), **іспанська** (300), **російська** (240), **бенгальська, індонезійська, арабська** (по 180), **португальська** (170), **японська** (123), **німецька та французька** (по 100).

Цими умовами розмовляє майже 70 % населення

Завдання 2.

Чим, на вашу думку, пояснюється поширеність мови: а) китайської; б) англійської; в) іспанської; г) російської?

Релігії народів світу

Релігія — це світогляд і світовідчуття та відповідна поведінка людини, що ґрунтується на вірі в існування надприродного.

Для суспільства релігія є об'єднанням загальнолюдських цінностей і норм, невід'ємною частиною культури й окремої людини та етносу в цілому.

Традиційні	Етнічні	Світові
<ul style="list-style-type: none"> • Фетишизм (Західна Африка) • Тотемізм (у аборигенів Америки і Австралії) • Шаманізм (у народів Сибіру і Кореї) • Культ пращурів (у народів Східної Азії) 	<ul style="list-style-type: none"> • Індуїзм (Індія) • Іудаїзм (Ізраїль) • Конфуціанство (Китай) • Даосизм (Китай) • Синтоїзм (Японія) • Джайнізм (Індія) • Зороастризм (Індія, Іран) 	<p>Християнство</p> <p>О</p> <p>Іслам</p> <p>Буддизм</p>

Завдання 3.

Проаналізуйте карту та діаграми релігій світу. Визначте території поширення світових релігій.

Християнство — релігія, що базується на вірі в Ісуса Христа. Основні положення християнства (догми) сформульовані в Біблії та постановах Вселенських соборів. Центральне місце посідає догма воскресіння Ісуса Христа. Усі три гілки християнства — католицизм, православ'я і протестантизм — об'єднують близько 2 мільярдів вірян у всьому світі. Православ'я більш поширене в країнах Східної Європи та Близького Сходу; католиків найбільше у Західній Європі, у країнах Америки; протестанти поширені в Німеччині, Швейцарії, Великій Британії, скандинавських країнах,

Іслам (від араб. покiрність), або **мусульманство**,
— релігія, що базується на вірі в єдиного
всемогутнього бога Аллаха і його пророка-
посланника Мухаммеда (або Магомета, звідки ще
одна назва релігії — магометанство). У цій релігії
виділяються дві основні течії — сунізм та шиїзм.
Найбільше мусульман мешкає в Азії і Африці, а
їхня загальна кількість у світі сягає 1 мільярда та
продовжує швидко збільшуватися.

Буддизм — єдина зі світових релігій, що базується не на вірі в Бога, а на вірі в Будду — просвітленого, яким за певних обставин може стати будь-хто, якщо звільнить душу від страждань, зумовлених нездійсненими бажаннями.

Буддизм поширений в Індії, Монголії, Китаї, Шрі-Ланці, частково в Середній Азії і Сибіру (450 млн вірян).

Запитання.

**Що спільного у різних релігій світу
та чим вони відрізняються?**

1. Наведіть приклади впливу етнічного та релігійного складу населення на політичну, економічну і духовну сторони життя людини.

2. Поясніть, як ви розумієте вислів «Людина входить у світ через свою національність».

Підсумок уроку

- У результаті тривалого історичного розвитку на планеті сформувався певний етнічний склад населення. Нині у світі виділяють від 3 до 5 тис. народів.

Характерною ознакою етносу є мова.

- Країни світу суттєво відрізняються за національним складом населення.

Більшість країн світу є багатонаціональними. У

багатонаціональних країнах існує ризик

Підсумок уроку

- **Релігія продовжує відігравати велику роль у житті людей. Релігійні традиції та звичаї формують геополітичний образ цілих регіонів і країн світу.**
- **Оскільки проблеми міжетнічних та релігійних відносин у сучасному світі в умовах політичної та економічної нестабільності набувають дедалі більшої актуальності, для кожної людини дуже важливо розуміти культуру інших народів**

**Домашнє
завдання**

**1. Позначити на
контурних картах
країни з найбільшою
кількістю вірян
основних релігій
світу.**

**2. Підручник,
опрацювати §
—.**

Презентацію створено за допомогою комп'ютерної програми ВГ «Основа» «Електронний конструктор уроку»

© ТОВ «Видавнича група "Основа"», 2012.

© Величко О. А.

Джерела:

Довгань Г. Д.

Усі уроки географії. 10 клас. Соціально-економічна географія світу (Стандарт і академічний рівень)/ Г. Д. Довгань. — Х. : Вид. група «Основа», 2010. — 301 [3] с. : табл. — (Серія «12-річна школа»).

Сайти: www.belpokupki.ru

www.tc-btrus.ru

geo-tur.narod.ru

www.geoevents.ru

www.hot-putevki.ru

forum.krasn mama.ru

